

Zadrega italijanskih sindikato

Medtem ko se je začela v parlamentu debata o davčnih in tarifnih ukrepih, od kate-
tere bo odvisna usoda Rumorjeve vlade, bi
moralo tudi sindikati končno že enkrat na-
znaniti vladi, kaj mislijo storiti, glede na
to, da so odšli s sestanka z vlado v začetku
tega meseca razočarani. Toda znašli so se
v zadregi, ker se tri glavne sindikalne zve-
ze — CGIL, UIL in CISNAL — ne morejo ze-
diniti, kakšna naj bo skupna akcija proti
vladnim ukrepom. CGIL in UIL, ki sta pod
vplivom komunistične in socialistične stran-
ke, sta za izvedbo splošne stavke, CISL pa
ima pomisleke pred tako totalno opozicio-
nalno strategijo, ki bi lahko privedla gospo-
darstvo v še hujšo krizo, v političnem po-
gledu pa pahnila državo v kaos in sprožila
novo ofenzivo skrajne leve in desne opozi-
cije. A tudi ostali dve sindikalni zvezi nista
enotni sami v sebi: mnogi sindikalni vodi-
telji, ki jih sicer mika splošna stavka kot
najučinkovitejša oblika sindikalnega boja, a
imajo bolj razvit politični čut in čut odgo-
vornosti, imajo pomisleke, ker se zavedajo,
da bi vsak napačen korak lahko pomenil
padec v katastrofo. Ne samo gospodarsko,
ki bi pahnila neštete v brezposelnost in na-
zaj v stisko zaradi pospešene inflacije, am-
(dalje na 3. strani)

Po mednarodni konferenci o manjšinah Terjamo globalno zaščito

V nedeljo, 14. t.m., se je v Trstu končala
mednarodna konferenca o manjšinah, ki sta
jo priredili pokrajinski upravi iz Trsta in
Gorice pod pokroviteljstvom avtonomne de-
žele Furlanije - Julijske krajine. O poteku
in rezultatih konference lahko pišemo iz
različnih zornih kotov. Glede na udeležbo
predstavnikov posameznih narodnih manj-
šin in zlasti glede na izredno veliko šte-
vilo ljudi, ki so prispevali svoje referate ali
posegli v razpravo, moramo vsekakor ugo-
toviti, da je manjšinsko vprašanje v zahod-
ni Evropi silno aktualno in marsikje tudi
zelo pereče. Po drugi svetovni vojni je to
vprašanje v očeh mednarodne javnosti po-
gosto šlo v pozabo spricho dejstva, da so na-
stajale naddržavne organizacije in ustanove
ter se je vztrajno in uradno propagirala ide-
ja o Združenji Evropi, kot da bi bila ta ne-
kakšna čarobna palica, ki bi bila sposobna
na mah odpraviti vse težave, ki že stoletja
tarejo našo staro celino. Zato pomeni trža-
ška konferenca o manjšinah najprej povra-
tek v stvarnost in opozorilo na stare in žgo-
če probleme, s katerimi se še vedno mora
ubadati Evropa.

Slovence v Italiji je seveda še najbolj
zanimalo, kaj bo konferenca njim samim
prinesla. V tej zvezi je treba najprej reči,
da nihče ni pričakoval takojšnjih otipljivih

rezultatov, saj smo med drugim v našem
listu že povedali, kaj vse je bilo narejenega,
da bi se smotri in cilji konference čimbolj
razblinili. Mednarodna prireditelja pa pred-
stavlja kljub temu pomemben dokodek za
naš življenj v Furlaniji - Julijski krajini, saj
se nam je nudila naravnost edinstvena pri-
ložnost, da smo pred široko mednarodno
javnostjo podrobno obrazložili naš položaj,
opozorili na nerešene probleme in hkrati
nakazali primerne rešitve. Priznati je treba,
da smo tudi tokrat imeli krepko in tehtno
podporo tako v izvedenih in strokovnjakih
iz Jugoslavije kot v njenih političnih pred-
stavnikih, ki so se konference udeležili v
lepem številu in ji tudi dajali primeren ton.

Poudariti je dalje treba velik prispevek,
ki so ga mednarodnemu srečanju dali sami
zamejski Slovenci, kar velja za število refe-
ratov kot tudi za število nastopov in dru-
gih intervencij. Ne gre končno zamolčati po-
sebnih publikacij, ki so bile izdane ob tej
priložnosti, za kar je treba piscem, uredni-
kom in izdajatelju posebej čestitati.

Če skušamo svoje vtise z mednarodne
konference strniti, mislimo, da se lahko
vse naše zahteve postavijo na en sam skup-
ni imenovalec, to je na zahtevo po globalni
zaščiti, ki nam jo je država dolžna čimprej
nuditi. To je bila rdeča nit, ki se je vlekla
skozi vse intervencije in ki je glasno prišla
na dan v skupnem dokumentu, ki so ga slo-
venski predstavniki izročili predsedniku
konference.

Predstavniki vlade in parlamenta ima-
jo ponovno priložnost, da to jemljejo na zna-
nje in se ustrezno ravnaajo. Če se bo to zgo-
dilo, bomo mogli reči, da je konferenca uspe-
la in tudi opravičila velike napore, ki so
bili vanjo vloženi.

Z ironijo o zadevi Watergate

Časnikar Bruno Dechamps je objavil v
nemškem dnevniku »Frankfurter Allgemei-
ne« uvodnik o zadevi Watergate, v kate-
rem ironizira to moralistično gonjo v Zdu-
ženih državah, ki je zrasla iz puritanske
podzvesti, ki je dediščina puritanske pre-
teklosti ameriškega ljudstva. Ta moralizem
seveda ni moralnost ali se vsaj ne krije z
njo, meni nemški časnikar. Za Evropejce
je vsa zadeva nerazumljiva, ker jo merijo

Srečanje predstavnikov mladinskih organizacij iz Italije in Jugoslavije

Na pobudo »Centra za italijansko-jugo-
slovanske odnose« se je od 5. do 10. julija
vršilo v Rimu srečanje med predstavniki
mladinskih organizacij Jugoslavije in Italije.
Jugoslovansko delegacijo so sestavljali pred-
stavniki republiških konferenc, konferenc
avtonomnih dežel in predsedstev Zveze mla-
dine ter Zveze študentov Jugoslavije, itali-
jansko delegacijo pa predstavniki vseh poli-
tičnih strank ustavnega loka razen misov-
cev in liberalcev. V delegacijah sta bila tu-
di predstavnika italijanske narodne skupno-
sti v Jugoslaviji odnosno slovenske narodne
skupnosti v Italiji. Mladinsko komisijo Slo-
venske skupnosti je na srečanju zastopal
Martin Brecej.

V sedanjem političnem trenutku je sre-
čanje, ki je bilo prvo na tem nivoju, imelo
še posebno politično težo, saj lahko rečemo,
da je pomenilo korak k izboljšanju odnosov
med Jugoslavijo in Italijo po nedavni krizi,

V tej zvezi je treba omeniti tudi sprejem
jugoslovanske mladinske delegacije v sprem-
stvu jugoslov. veleposlanika v Rimu pri
italijanskem ministru za zunanje zadeve
Aldu Moru.

Uradni pogovori, ki so vseskozi potekali
v duhu prijateljstva in medsebojnega spo-
štovanja, so se sukali okoli dveh poglavit-
nih tem. Udeleženci srečanja so si najprej
široko izmenjali informacije o mladinskih
organizacijah v Italiji in Jugoslaviji ter o
njihovem delovanju. Drugi del razgovorov
je bil posvečen načrtovanju bodočega sode-
lovanja. Sklepi razgovorov so povzeti v
skupnem komuniqueju, ki so ga na koncu
srečanja podpisali predstavniki mladinskih
organizacij obeh držav.

V uradnem sporočilu obe delegaciji pou-
darjata pomembno vlogo, ki jo lahko igra
mladina v utrjevanju dobrega sosedstva med

(Dalje na 5. strani)

(dalje na 3. strani)

RADIO TRST A

:: NEDELJA, 21. julija, ob: 8.00 Koledar. 8.05 Slovenski motivi. 8.30 Kmetijska oddaja. 9.00 Sv. maša. 9.45 A. Corelli: Concerto grosso v d-duru. 10.15 Poslušali boste. 11.35 Mladinski oder »Zgodba o vodi«. Napisala Milica Kitek. RO. Režija: Lojzka Lombard. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Staro in novo v zabavni glasbi. 13.30-15.45 Glasba po željah. 14.30 Nedeljski vestnik. 15.45 »Marjeta iz Močvirskega Kota«. Radijska drama, napisal Vasja Ocvirk. RO. Režija: Jože Peterlin. 16.25 Karakteristični ansambl. 17.00 Plesna lasba. 18.00 Robert Schumann: Manfred, uvertura. 18.55 Znani motivi. 19.30 Sodobni zvoki. 20.00 Šport. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika, prazniki in obletnice, slovenske viže in popevke. 22.00 Nedelja v športu. 22.10 Sodobna glasba. 22.30 Ritmične figure.

:: PONEDELJEK, 22. julija, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Opoldne z vami. 13.30 Glasba po željah. 14.30 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost, književnost in prireditve. 18.30 Album Čajkovskega: Simfonija št. 3 v d duru. 19.15 Jazz glasba. 20.00 Športna tribuna. 20.35 Slovenski razgledi: Tolminski upor v dokumentih goriškega arhiva (4) - Mezzosopranistka Božena Glava in pianista Marijan Lipovšek izvajata samospece - Grbčevi zapisi ljudskih pesmi - Slovenski ansambl in zbori. 22.15 Klasiki ameriške lahke glasbe.

:: TOREK, 23. julija, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Pratika, prazniki in obletnice, slovenske viže in popevke. 12.50 Medigra na pisala. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 Johann Pachelbel: Kanon in Giga v d duru za tri violine in bas. 18.45 Glasbeni utrinki. 19.10 Trst v prozi Borisa Pahorja: »Ob kanalu«. 19.20 Za najmlajše: »Tisoč in ena noč: Aladin in kraljica Bedrubudur«. 20.00 Šport. 20.35 Ferruccio Busoni: »Izzrebrana nevesta«, opera. 22.10 Nežno in tiho.

:: SREDA, 24. julija, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Opoldne z vami. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 Slovenski trio: pianist Aci Bertonec, violinist Dejan Bravničar, violončelist Ciril Škerjanec. Beethoven: Trio v b-duru op. 11. 18.50 Formula 1: pevec in orkester. 19.10 Higien in zdravje. 19.20 Zbori in folklor. 20.00 Šport. 20.35 Simfonični koncert. Vodi Oskar Kjuder. Sodeluje hornist Jože Falout, Tartini: pred. E. Bonelli: Andante in Presto iz Kvarteta v d duru št. 125. Mozart: Koncert v es duru za rog in orkester KV 495; Slavko Osterc: Religioso iz Suite za orkester; L. Šorkočević: Simfonija št. 7 v g duru. Orkester Glasbene Matice v Trstu. V odmoru (21.00) Za vašo knjižno polico. 21.30 Motivi iz filmov in glasbenih komedij.

:: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Slovenski razgledi. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 V ljudskem tonu. 19.10 Svetovni popotniki: James Cook: »Potovanje po Tihem oceanu« (Franc Jaza). 19.25 Za najmlajše: pravljice, pesmi in glasba. 20.00 Šport. 20.35 »Krik«. Enodejanka, napisal Giuseppe Dessi, prevedla Nata Konjedic. RO. Režija: Stana Kopitar. 20.55 Dunajski valčki. 21.30 Skladbe davnih dob. 21.50 Južnoameriški ritmi.

:: PETEK, 26. julija, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Opoldne z vami. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 Violinist Uto Ughi: O. Respighi: Gregorijanski koncert za violino in orkester. 19.00 Pojejo terceti in kvarteti. 19.10 Na počitnice. 19.20 Jazz glasba. 20.00 Šport. 20.35 Delo in gospodarstvo. 20.50 Vokalno instrumentalni koncert. 21.50 V plesnem koraku.

:: SOBOTA, 27. julija, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Poslušajmo spet. 13.30-15.45 Glasba po željah. 15.45 Avtoradio. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 Karol Pahor: Arabeske. Igra pianist Gabrijel Pisani. Izvaja Zagrebški kvartet. 19.00 Glasbena zpletenka. 19.10 Mala enciklopedija dovtipov. 19.25 Revija zborovskega petja. 20.00 Šport. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 Iz življenja naših skladateljev: »Janez Krstnik Novak«. Radijska igra, napisal Miroslav Košuta. RO. Režija: Jože Peterlin. 21.10 Glasba za kitaro. 21.30 Vaše popevke. 22.30 15 minut z Ninijem Rossom.

Padec osebnega prometa na italijansko-jugoslovanski meji v tržaški pokrajini

V osebnem prometu na mejnih prehodih tržaške pokrajine so tudi v juniju zabeležili upad prehodov: v juniju 1974 so našli samo milijon 846 tisoč prehodov v obe smeri, kar pomeni približno 65 odstotkov manj kot v istem času lani, ko je bilo več kot 5 milijonov in pol potnikov. Preko meje je v juniju potovalo s potnim listom 346 tisoč italijanskih državljanov in 666 tisoč tujcev. S prepustnicami pa je potovalo preko meje 555 tisoč ljudi iz italijanskega področja in 279 oseb z jugoslovanskega. Med turisti je bilo v juniju največ jugoslovanskih državljanov (366 tisoč), sledijo Nemci (91 tisoč), Avstrijci (45.000), Francozi (24.000) Švicarji (22.000), Angleži (21.000), Američani (9.800), Grki (6.900). Največ prometa so zabeležili na obmejnem bloku pri Škofijah (176 tisoč), pri Orehu (115.000), Frnetiči (113.000), Pesek (86.000) itd.

Padanje osebnega prometa na mejah je doseglo tako stopnjo, da je to že močno opazno pri tujkoprometni in trgovinski dejavnosti na obeh straneh meje. S 24 milijonov prehodov iz prvih šestih mesecev 1973 smo zdaj zdrknili na 10 milijonov prehodov v šestih mesecih letos. Italijanski turisti so se odvadili potovanja v dalmatinska in istrska

središča, odkar je narasla cena bencina in živil, predvsem pa cene v hotelih in ostalih gostinskih obratih. Temu je treba dodati še razne takse za ribolov, pomorstvo itd. Na zmanjšanje prometa na meji pa je vplivala tudi polemika, ko katere je prišlo med Italijo in Jugoslavijo o vprašanju koncepta o meji. Na Tržaškem in Goriškem pa z enako zaskrbljenostjo zasledujejo padanju števila jugoslovanskih kupcev, kar je marsikoga spravilo v škipce.

-o-

ŽRTVE OKUŽBE OZRAČJA NA JAPONSKEM

Okuženje ozračja zaradi dima in izpuhov v industrijskih mestih na Japonskem je doseglo že tako stopnjo, da je samo v industrijskem središču Kawasaki pri Tokiu že 1092 ljudi, ki so hudo zboleli zaradi tega in jih morajo zdraviti na stroške posebnega sklada iz prispevkov industrij; 92 ljudi pa je že umrlo zaradi zračne okužbe. Nekaterim kronično bolnim plačujejo tudi odškodnino. Dobil jo bo tudi neki francoski misijonar.

Mihec in Jakec se menita od manjšin z Zahoda jno z... Vzhoda

— Si vidu, a, kaseh hudic je biu ses temi manjšinami?

— Ja, dougo so ga prpraulali, ma pole so ga vselih sprauli vkep. Znaš, jest sm zmiri mislu, de manjšine so manjšine in de jeh je malo. Ma na tem kongresi sm vidu, de jeh je dosti več. Nikoli se nisem mislu, de je tolko teh manjšin. Če nardijo še an par tašnih kongresov, se bo manjšin nabralo tolko, de bojo prouzaprou večine.

— Je res, ja. Te manjšine se širejo koker kuga. Do zdej smo misleli, de jeh je malo. Jn de jeh u starih demokratičnih državah nanka ni. Zdej pej so se prkazali še nekšni Okcitantci in Galci in Kelti...

— Me kej niso Galce in Kelte že dištrigirali Rimljani?

— Ku je videt — ne. Vsaj ne do kraja. Ma Angleži in Francozi nečejo od njuh neč slišat in pravejo, de jeh ni.

— Ja, ja, koker z beneškimi Slovenci. Tudi od njuh pravejo, de jeh ni.

— Ti rečem, de te zapadne demokracije ne delajo prou lepe, demokratične figure. Pruti svojem manjšinam se obnašajo približno taku koker fašisti.

— Sej pe an Furlan tudi povedau, de je u Furlaniji, kar se tiče šul, ostalo vse taku koker pod fašizmom. Tu velà glih taku za Furlane koker za beneške Slovence. In de niso »antifašistične« vlade še zdej odprale fašističnih zakonov. Skori trideset let po konci fašizma!

— Ma kej so bli na kongresi tudi Furlani?

— Se zna de so bli. Zatu ke tudi uani so manjšina. Jn so bli strašno ojstri pruti vladi u Rimi.

— Ma vidi na, kadu bi si mislu! Jn kej za ani so bli na tem kongresu?

— Ja, jest ti ne be znou našet vseh. So bli Katalonci, Baski, Bretonci, Okcitantci, Frizi, Galci, Korsikanci (zastran teh je bla francoska vlada strašno jezna) pole Sardinci...

— Kej? Sardinci?

— Ja tudi uani. So rekli de uani so koker ana kolonja. Pole so bli Grki z Južne Italije, pole Hrvati z Abrucov, pole Ladinici in vse sorte.

— Jn mi, Slovenci?

— A, nas je blo pej narveč. Čeglih smo manjšina, smo bli na tem manjšinskem kongresi večina. Naši ledje so govorili, so delili bukve in zemljevide in vse sorte. Kamer si sou, si zadeu u kašnega Slovenca.

— Ma kej so meli reč mišini?

— Videš, uani so bli pej izključeni. Organizatorji so preci skraja rekli: vsak lahko pride zraven, samo mišini ne!

— Ma vidi na! Zgleda, de je biu ta kongres obanem tudi antifašističen. Ne taku, koker je parlament u Rimi. Jn kadu je še biu?

— Ja, pole so bli tudi Jugoslovani. Čem reč prestauniki manjšin. So bli Taljani z Istre, Albanci, Slovaki, Madžari, Bolgari ke živijo u Jugoslaviji.

— Ma pej naprej z Vzhoda, je biu kašen

— Znaš tu je biu an kongres manjšin ses zahodne Evrope in taku, postaumo reč, z Rusje ni biu nobeden. Ma njuh manjšine so takujntaku vse koncentrirane na otočju Gulag in ne morejo hodet po kongresah.

NA VRSTI JE CIPER

S Cipra je prispela vest o vojaškem prevratu, ki je hudo razburkala zahodno javnost prav sredi poletnih počitnic. Grški častniki so vrgli »nadškofa« Makariosa in prevzeli oblast. V hipu, ko to pišemo, se zdi, da obvladujejo otok, čeprav se morda tu pa tam še upira peščica Makariosovih pristažev. Toda prebivavstvo je ostalo pasivno, »nadškofovi« pozivi k odporu niso vžgali. Makariosu ni preostalo drugega, kakor da je zbežal v angleško oporišče na otoku, od tam pa se dal odpeljati v London, da bi si poiskal oporo proti upornikom pri Angležih. Bajе misli tudi v New York, da bi pripravil Združene narode ali Američane za poseg na Cipru.

Zadeva je napeta predvsem zaradi vloge Grčije in Turčije v tej zadevi. Grčijo dolžijo tisti, ki so podpirali Makariosovo vladavino, da je organizirala udar proti njemu, Turčija pa noče, da bi se Ciper združil z Grčijo, ker živi na otoku turška manjšina, ki po mnenju Turčije ne sme priti pod Grčijo. Zato grozi Turčija z oboroženo intervencijo na Cipru v oporo svoje manjšine, kar pa bi lahko povzročilo vojno z Grčijo. S tem bi šel po gobe ves južni konec Atlantskega »ščita«. Odtod mrzlično prizadevanje Anglije in Združenih držav, da bi pogasile to novo žarišče zapletov in nevarnosti na Sredozemlju, ki je že brez tega dovolj vroče zaradi izraelsko-arabske napetosti, navzočnosti sovjetskega vojnega ladjevja in drugega. Obe državi pritiskata tako na Grčijo kot na Turčijo, naj dasta mir.

Ciper je nov dokaz, da so vojaški udari danes »v zraku«, kar je polsedica splošne šibkosti strank in parlamentarnih demokracij zaradi prevelike razdrobljenosti oblasti. Marsikje je ostal parlament s svojimi strankarskimi zastopstvi prazna lupina, de janska moč in odločanje sta drugje. Tako je bilo tudi na Cipru. Makarios je bil kljub demokratičnim formam diktator in tipičen Levantinec, ki je menil, da je z zvitostjo vsem kos. »Prinesel je okrog« generala Grivas, svojega nekdanjega sobojevnika v gibanju za osvoboditev Cipra izpod angleške oblasti, ker se je po dosegi tega cilja nenadno preobrazil in iz pristaša združitve z Grčijo, v imenu katere je vodil boj, v predstavnika ciprske neodvisnosti, a predvsem z namenom, da bi ostal na oblasti, ki bi jo moral sicer izročiti drugim. Prav tako je zazibal v prazne upe turško manjšino na otoku in vlek el za nos Grčijo, tako parlamentarno kot polkovniško. Uprl se je pravoslavni Cerkvi na otoku, ki je zahtevala, naj se umakne in izroči oblast laičnim politikom. Ni še mogoče reči, če je povzročil sedanji udar konec politične kariere tega častihlepnega moža ali pa bodo njegove politične pustolovščine nadaljevale. Vsekakor je eden izmed tistih politikov, ki ljubijo oblast nad vse in vidijo v njej največji užitek in edini namen svojega življenja, zato je nočejo nikoli dati iz rok.

Glavno nevarnost sedanje situacije okrog Cipra predstavlja možnost ameriško-sovjetske intervencije, bodisi ločeno in v nasprotjem sislju, bodisi skupno, za domenjeno rešitev. To bi dalo sicer bolj lokalnemu sporu (Ciper je končno del krščka etničnega ozemlja in mu iz moralnega in etničnega na-

čela ni mogoče odrekati pravice do združitve z matično domovino, neglede na režim v njej) mednarodni obseg in napravilo iz njega nevarnost za svetovni mir. Zato bi morala svetovna javnost zahtevati, da držita obe največji sili roke proč od Cipra. Edini resnični problem je zagotovitev pravic oziroma turške politične avtonomije turške manjšine na otoku. Vendar je treba tudi tu upoštevati, da so Turki manjšina na Cipru (manj kot petina prebivavstva) in da so se naselili na otoku v času večstoletne turške okupacije, ko so bili grški Ciprčani brez vsake moči in oblasti.

Malokdo ve, da je uvrščen Ciper med azijske in ne med evropske države. Samostojna država (v britanskem Commonwealthu) je od 16. avgusta 1960. Prebivavcev ima okrog 580.000, od tega Turkov 105.000. Po površini meri 9.251 kv. km, približno toliko kot dežela Furlanija - Julijska krajina in manj kot polovico toliko kot Slovenija.

Pod Makariosom se je uvrščal Ciper v tabor »neuvršenih«, v katerem je bil klerikalni pravoslavni »nadškof« zelo aktiven, a dejansko tja ni spadal, saj je na otoku veliko angleško in s tem atlantsko oporišče in je bil torej vojaško kar točno »uvršen«, kar se je pokazalo zdaj, ko zahteva pregnani »nadškof« intervencijo britanskih sil, da ga spet postavijo na oblast.

Carastus

—0—

ZADREGA ITALIJANSKIH SINDIKATOV (Nadaljevanje s 1. strani)

pak tudi politično. Politični položaj je postal namreč zaradi dozdevno neozdravljive gospodarske krize tako nevaren, da bi padec Rumorjeve vlade zaradi zavrnitve njenih gospodarskih ukrepov izpostavili državo hudim nevarnostim. Komunistična opozicija sicer upa, da bi ji padec vlade odprl pot do udeležbe v vladi in s tem do deleža oblasti, ki bi ga potem stalno večali. Toda bati se je — in še bolj — obratnega; da bi se znašla Italija po padcu Rumorjeve vlade v akutni nevarnosti kakšnega desničarskega sunka po oblasti, pa naj ga že imenujemo prevrat ali preračunano tveganje ali strah pred komunizmom ali kaj drugega. Vsekakor je taka možnost v primeru nove vladne krize realna in mnogi sindikalni voditelji se tega zavedajo. Odtod njihova zadrega in pomisleki pred odločitvijo, ki bi lahko bila usodna.

Zadeva Watergate

(nadaljevanje s 1. strani)

z evropskimi merili. A treba je doumeti, da je razumljiva samo z ameriškimi očmi in pojmi. Če slišijo Amerikanci, da Evropejci sprašujejo, kak smisel ima sploh vse skupaj in če ni to škodljivo za ameriško politiko in ugled Združenih držav v tujini, se jim zdi to cinizem. Amerika meri na tej zadevi svojo puritansko moralo in vest. Nixon je bolj ali manj slučajna žrtev gledanja ameriškega puritanstva v ogledalo, v katerem se hoče videti kljub vsem brazgotinam lepo. Na Nixonovem primedu pa bo gledalo nekaj generacij pravnikov za ustavno pravo, pa tudi za Združene države na splošno bo imelo to usodne posledice.

Mimogrede

OBHAJALI BODO POZNEJE...

Tanja, ki je najbolj komunikativna (za časnikarje) v Rebulovi družini, nam je mimogrede povedala, da je njen oče — to je seveda pisatelj Alojz Rebula — na počitnicah v Loki pri Zidanem mostu in da nekaj piše... Kaj piše? Tega ne ve, toda piše, piše... »Te dni boste imeli praznik v družini«, smo ji rekli, »Aha, mislite očetovo petdesetletnico,« je odvrnila. »Ampak obhajali jo bomo pozneje, ko bomo spet vsi skupaj. Midge z Alenko greva namreč zdaj taborit s skavtinjami...«

ZA VSAKOGAR NEKAJ

Ker imamo lep, vroč julij, je Trst poln zamork. Nekaj je pravih, še več pa ponarejenih in te zadnje lahko ločiš od pravih po tem, da so bolj črne in da jim koža kar žari od krem, s katerimi je prepojena... Tudi letošnja poletna moda je pravi užitek. Vsakomur nekaj nudi, tistim, ki so brez fantazije, in tistim, ki jo imajo. Nekatera dekleta hodijo namreč v minikrilih, nekatera pa v pretesnih hlačah; to je za tiste moške, ki uživajo z očmi. Druge pometajo pločnike z živobarvnimi ciganskimi krili, in to je za tiste, ki uživajo s fantazijo...

NA ČAST MANJŠINSKE ONFERENCE?

Kot se govori, je dežela ukinila denarno podporo Zvezi slovenskih pevskih zborov. Zaradi varčevanja? smo vprašali. Ne, baje na čast manjšinski konferenci, so nam odvrnili.

PRIVLAČNOST TRSTA

Pretekle dni je prispelo na obisk v Trst več znanih Slovencev iz Amerike. Nekoliko jih je pritegnila manjšinska konferenca, še bolj pa Trst in prijetna atmosfera pod brajdo kraških gostiln v večernem hladu in v prijateljski družbi. Tu so se mudili ali se še mudijo prof. Bogdan Novak, avtor zna-ne angleško pisane (in v italijanščino prevedene) knjige o tržaškem vprašanju, prof. Toussaint Hočevar, ki je aktivno sodeloval na manjšinski konferenci, prof. Ciril Žebot in nekdanji urednik radia Trst A Drago Petkovšek.

NEPOSREČEN LEPAK

V zvezi z manjšinsko konferenco so se pojavili na zidovih v Trstu lepaki, na katerih Slovenska skupnost v treh jezikih — v slovenščini, italijanščini in angleščini — pozdravlja njene udeležence. Na lepaku piše med drugim, da Slovenska skupnost... »želi, da bi na konferenci temeljito preučili problematiko slovenske narodne skupnosti in tako pripomogli k uresničenju njenih narodnostnih pravic.« V oči zbode dvoje merodnosti. Izraz »slovenska narodna skupnost« pomeni ves slovenski narod in ne le slovenske manjšine. Ista nerodnost je v angleškem besedilu: »Slovene national community«. Toda ves slovenski narod ne živi v Italiji in konferenca ni imela namena proučevati njegove celotne problematike. Druga nerodnost je v tem, da na lepaku sploh ni omenjeno, da je imela konferenca namen preučevati tudi probleme drugih manjšin in zatiranih narodov, seveda samo z Zahoda, ker na Vzhodu menda ni zatiranih manjšin.

tj

Slovenska skupnost o manjšinski konferenci

Svet Slovenske skupnosti je na seji z dne 18. julija t.l. obravnaval potek Mednarodne konference o manjšinah, ki je bila od 10. do 14. julija v Trstu. Svet je z zadovoljstvom ugotovil, da so se njegovi člani ter mnogi somišljeniki in člani Slovenske skupnosti aktivno udeleževali konference, pripravili izčrpna poročila in pričevanja in tako odločilno pripomogli k uspehu konference same. Svet je obenem ugotovil, da so vsi slovenski udeleženci na konferenci, ne glede na politično pripadnost, dokazali zrelost naše slovenske narodne skupnosti in po svojih močeh kar najbolje obvestili zastopnike drugih evropskih manjšin ter politične zastopnike raznih držav o upravičenih zahtevah Slovencev v deželi Furlaniji - Julijski krajini.

Svet Slovenske skupnosti je odobril doprinos svojih političnih in strokovnih zastopnikov Štoke, Sfiligoja in Lokarja v pri-

pravljalnem odboru mednarodne konference o manjšinah, ki so skupno z ostalimi slovenskimi člani dali svoj doprinos pripravi konference, ki jo je tržaška pokrajina sklicala pred tremi leti.

Svet Slovenske skupnosti je podčrtal politični pomen izjave strank državnega ustavnega loka ter Slovenske skupnosti, ki so se v skupni szejavi zavzele za globalno zaščito slovenske narodne skupnosti v Italiji. Stranke državnega ustavnega loka, podčrtuje Svet Slovenske skupnosti, morajo upoštevati zahteve krajevnih strank v tržaški pokrajini in čimprej dokončno rešiti vsa odprta vprašanja slovenske narodne skupnosti v Italiji.

Svet Slovenske skupnosti je tudi podčrtal pomen skupnega pisma, ki so ga slovenski udeleženci na Mednarodni konferenci ob zaključku zasedanja poslali predsedniku pripravljalnega odbora in tržaške pokrajine dr. Zanettiju s prošnjo za posredovanje na pristojnih mestih.

Svet Slov. skupnosti je na koncu izrekel zahvalo vsem svojim članom, ki so aktivno sodelovali na Mednarodni konferenci in izrekel upanje, da bo Mednarodna konferenca dovedla do internacionalizacije splošnega narodnostnega problema, predvsem zatiranih narodnostnih manjšin, in do rešitve vseh vprašanj, ki jih danes terjajo razne evropske manjšine, med njimi slovenska narodna skupnost v Italiji.

Slovenska skupnost posebej upa, da bo želja, ki je bila izrečena s strani raznih za-

stopnikov, naj bodo manjšine res subjekt v odnosu z večino, pripomogla k še večji narodni in politični zavednosti vseh Slovencev v deželi Furlaniji - Julijski krajini.

Slovenska skupnost zahteva, da se izsledki manjšinske konference čimprej uresničijo v korist tu živčih narodov.

—o—

MLADINA NA POTOVANJU

Tudi letošnje poletje imamo priložnost videti v Trstu in na cestah, ki peljejo proti Sloveniji ali proti Furlaniji, mlade ljudi z vseh koncev sveta, z nahrbtniki na hrbtu, ki avtostopajo ali flegmatično pešajo ob cestnem robu. Na nahrbtnikih imajo mnogi pripete zastavice svoje domovine. Največ jih iz Holandije, Združenih držav, Kanade, Avstralije, Norveške, Švedske, Finske in Francije, med njimi kak španec ali Anglež. Nemcev je videti malo, ker odhaja

Mladi, berite slovenske zamejske liste, naročajte se nanje, kupujte jih, dopisujte vanje!

nemška mladina zdaj povečini na skupinske vožnje v bolj oddaljene dežele, glede na ugoden kurz nemške marke. Razen tega se mladim Nemcem zaradi visoke življenjske ravni morda ne da več toliko pešati in avtostopati. Tupatam srečamo med takimi mladimi tudi kake mlade Slovence, namenjene v Italijo, Francijo ali še kam dalje na Zahod, peš ali z vespo. Absolutno pa manjka mladina iz vzhodnih držav. Verjetno ne dobi dovoljenja za take počitniške odisejane po zahodnih deželah, ker se oblasti boje, da bi se idejno »okužila«.

Pisma uredništvu:

OPČINE: NOVO RAZLAŠČANJE ZEMLJIŠČ V TURISTIČNE NAMENE

Tehnični urad Tržaške občine je pripravil zazidalni načrt za zemljišča, ki zajemajo površino 137.000 kv. m. v turistične namene na prostoru in sicer: Obelisk, borovci — kamping, bivše nemško vojaško pokopališče iz minule druge svetovne vojne, bivše avstrijsko vojaško pokopališče iz prve svetovne vojne v Dolu, do avtoceste, križišče-semafor.

Načrt predvideva najprej pripravo zemljišča v zazidalne namene za turistične potrebe na Opčinah, to je priprava cest, kanalizacije in odvoda odplake v zbiralnike. Po mnenju strokovnjaka bi ta dela po današnjih cenah stala približno 300 - 400 milijonov lir. Načrt predvideva tudi zgraditev večjega števila poslopij do 8 m višine za približno 1700-1800 oseb ali postelj, kar zi spet po mnenju strokovnjaka stalo po današnjih cenah čez dve milijardi lir.

Zazidalni načrt je bil na ogled interesentom v tehničnem uradu 20 dni. Rok za morebitne pritožbe na načrt je potekel po 20 dneh, to je dne 14. julija 1974.

Združenje jurskih upravičencev za Opčine - Bane je dne 12. julija 1974 vložilo na Tržaško občino pismen protest proti načrtu, ki predvideva razlaščanje zemljišč in torej proti zgraditvi turističnega naselja.

Na dlani je, da bi se prvotno turistično naselje spremenilo v rezidencialno, saj turistov ne bo (turistična sezona traja največ 4 mesece). Podjetje bo torej turistično naselje razprostrlo za mastne denarje privatnikom posebno še, ko bodo z razlastitvijo dobili zemljišča zastonj. Za ta korak se je združenje odločilo po otipljivem primeru nedaleč od Opčin — primer »La Bora« in »Grandole« v Zgoniški občini. Primer je poučen tudi zaradi nesramne dvojne morale. Za domačine so omenjene površine nezazidalne in spadajo v zeleno področje, za velekapital pa ni omejitev in se v zelenem pasu razlaščajo zemljišča v zazidalne namene.

A. V.

Opčine

Gneča na avtobusih

Poleg tega, da so bile vožnje openskega tramvaja razredčene, je že precej časa vožnja tramvajev po 8. uri zvečer sploh ukinjena. Namesto tega vozijo avtobusi. Toda uprava ACEGAT-a, pod katerega spada zdaj openski tramvaj, je dala na razpolago za avtobusno progo na Opčine samo običajne mestne avtobuse z malo sedeži; ker pa je na Opčine velik promet, morajo mnogi potniki stati, kar ni prijetno, ker traja vožnja skoro pol ure in je cesta na Opčine strma ter polna ovinkov. In vsi potniki tudi niso mladi. Nekaj časa smo se tolažili, da so to samo prehodne težave in da bo ACEGAT končno le poskrbel za večje avtobuse, ki bi omogočili udobnejšo vožnjo. Toda to se do danes ni zgodilo. Zdi se celo, da je postal promet z malimi avtobusi sistem. Te pogosto napolnijo že samo vojaki, ki se vozijo popoldne v Trst in zvečer nazaj, in mnogokrat je v njih obupna gneča.

Ali ACEGAT res ne more bolje urediti prometa na Opčine? Toda če nima drugih avtobusov (o čemer dvomimo), potem naj da spet v promet tramvaje, da bodo vozili ves večer do 0.40, kakor so prej. Izgovor o pomanjkanju osebja ne drži, saj dejansko ni nobene potrebe po sprevoznikih. Voznino bi lahko pobral tudi voznik, ali pa naj bi uvedli avtomate. Mnogokje drugje po svetu so sprevozniki samo še spomin. S tem bi odpadla potreba po 50 odst. osebja na večer njih vožnjah. Radovedni smo, kaj mislijo o

tem na ACEGAT-u, toda bojimo se, da se bodo naredili gluhe kakor vedno. To je tudi najbolj udobno.

B. K.

»FINŽGARJEV DOM«

Trenutno je prosvetno življenje na Opčinah zaradi poletja in počitnic bolj omrtvičeno, vendar pa se bo po poletju gotovo hitro poživelo. »Finžgarjev dom« pa nam je vendar eno zadnjih nedelj pripravil »Veseli nedeljski popoldan« z nastopom dekleškega pevskega zbora pod vodstvom prof. Maliča in z vsakovrstnimi drugimi točkami.

Naj pripomnimo, da bi bilo dobro, če bi se sprožila kaka pobuda, da bi ustvarili naši mladini tudi kako možnost športnega delovanja, kajti zdaj sta organizirani samo ena ali dve ekipni športni panogi v »Poletu«, vsi drugi športi pa so popolnoma zanemarjeni, predvsem lahka atletika, namizni tenis itd.

PREPLESKAN »PROSVETNI DOM«

»Prosvetni dom« na Opčinah je bil pred kratkim po dolgih letih le prepleskan in tako je zadobilo središče vasi bolj estetski videz. V njem oziroma na dvorišču prireja jo razne leve slovenske organizacije svoje prireditve, npr. partizanski tabor, ki je bil nedavno, kmečki tabor, ki je sredi avgusta, dom uporabljajo za svoje prireditve, zlasti igre, tudi prosvetno društvo »Tabor«.

Srečanje predstavnikov mladinskih organizacij iz Italije in Jugoslavije

(Nadaljevanje s prve strani)

Italijo in Jugoslavijo in s tem prispeva k pravičnemu miru v Evropi in na svetu. Kar se tiče pogojev sodelovanja med mladinskimi organizacijami obeh držav, je prišlo med razgovori do živahnega soočenja različnih stališč, zlasti glede vprašanja italijansko-jugoslovanske meje. V skupnem komunicanju »obe delegaciji poudarjata nujnost na-

nega spoštovanja suverenosti in teritorialne integritete, obojestranskega nevmešavanja v notranje zadeve ter enakopravnosti v mednarodnih odnosih.« S tem v zvezi »mladinske organizacije Italije naglašajo važnost, da se odpravijo manevri nacionalnih in internacionalnih revanšističnih krogov, ki nasprotujejo prijateljstvu med Italijo in Jugoslavijo.«

Kot pogoj plodnega sodelovanja je nadalje poudarjena v uradnem sporočilu ureditev vprašanja narodnih manjšin. V tem smislu »bodo mladinske organizacije Italije in Jugoslavije storile vse, kar je v njihovi moči, da se uresniči v okviru ustav obeh držav in obstoječih obveznosti vse pravice slovenske manjšine v Italiji in italijanske narodnosti v Jugoslaviji, vključno njihova

Samo kdor redno bere naš slovenski tisk, si utruje narodno zavest.

popolna zaščita kakor tudi zaščita njihovih organizacij ter institucij, kot važen doprinos k razvoju in utrditvi bilateralnih odnosov. Obe delegaciji nadalje poudarjata nujnost ovrednotenja vloge slovenske manjšine in italijanske narodnosti, začeni s stalnim in uspešnim povezovanjem z odnosnimi nacionalnima kulturama, za nadaljnje izboljšanje odnosov med Italijo in Jugoslavijo.«

Poleg uradnih razgovorov je med udeleženci srečanja prišlo do številnih in plodnih osebnih stikov. Delegaciji sta na skupnem izletu obiskali Assisi, Perugia in Cortono ter položili v Sansepolcro lovorov venec na spomenik jugoslovanskih partizanov padlih v srednji Italiji.

Ob koncu srečanja je jugoslovanska delegacija ZMJ in ZSJ povabila delegacijo demokratskih mladinskih organizacij Italije na obisk v Jugoslavijo.

SVETOVNA VERSKA KONFERENCA

Za konec avgusta je sklicana druga svetovna konferenca zastopnikov raznih verstev v belgijskem mestu Leuvenu. Udeležilo se je bo 230 bogoslovnih izvedencev mohamedanske, hinduistične, budistične, katoliške, pravoslavne in evangeličanske Cerkve.

Konferenca bo trajala teden dni. Pokroviteljstvo je prevzel belgijski kardinal Sueneno.

Prva taka konferenca je bila v Kyotu na Japonskem leta 1970.

JE RES MANJ GADOV?

Zadnji čas se je sprožila v italijanski javnosti razprava o tem, ali je danes več gadov in modrasov ali manj. Nekateri menijo, da so se strupene kače razmnožile, odkar je mnogo zemlje neobdelane, manj živine na paši in se podeželje prazni. Drugi pa mislijo, da je ostalo število kač nespremenjeno, ker skrbijo za to njihovi naravni sovražniki, npr. ježi. Na Krasu so bili domačini pred časom mnenja, da je gadov več kot nekdane čase. Kaj točnega pa zdaj ni mogoče reči. Dobro bi bilo, da bi se oglasil kdo, ki je o tem bolj poučen, predvsem vaščani na Krasu. Zato vabimo naše tamkajšnje bravce, da nam sporočijo svoje mnenje.

S TRŽAŠKEGA

OBVESTILO ŽIVINOREJCEM

Pokrajinsko kmetijsko nadzorništvo v Trstu obvešča vse živinorejce, da dne 22. julija letos zapade rok za predložitev prošenj za nagrade ob rojstvu telic, teličkov in brejnih junic v smislu deželnega zakona z dne 13.5.1974, števil. 18, člen 3.

Prošnje za nagrade za telice rojene med 24. januarjem in 24. majem in za junice, ki so breje vsaj 6 mesecev, je treba predložiti na Pokrajinskem združenju rejcev v Trstu, Škorkljev trg števil. 4, prošnja za teličke rojene v omenjenem razdobju v hlevih proslcev pa je treba vložiti na Pokrajinskem kmetijskem nadzorništvu v Trstu, ul. Ghega števil. 6.

PRVI KORAK V NARODNO ODPADNIŠTVO

Odpovedati naročnino kakemu slovenskemu zamejskemu listu ali reviji pomeni biti popolnoma brezbržen in neobčutljiv za probleme in obstoj našega zamejskega tiska, to pa je prvi — in dolg — korak v narodno odpadništvo. Nima pomena, če se tak človek širokousti pred slovensko javnostjo in če je morda celo advokat, profesor, zdravnik ali duhovnik — gotovo ni več SLOVENSKI intelektualec. Na žalost je prav med intelektualci največ takih, ki ne čutijo več nobene moralne in narodne dolžnosti do slovenskega tiska. Tudi če so naročeni nanj, večina ne plačuje naročnine. Mnogi mislijo, da lahko shajajo brez branja in kupovanja slovenskih listov, da jim je dovolj dnevnik ali revija v tujem jeziku. To je znak, kako so se že odtujili slovenskemu okolju in slovenskim problemom, četudi govorijo drugače. A važna so dejanja, ne besede.

daljnega razvoja prijateljskih odnosov med Jugoslavijo in Italijo na osnovi načel priznavanja sedanjih meja med državami, kakor so se zgodovinsko izoblikovale, absolut-

Iz Goriške

Sovodnje

ŽALOSTNA SMRT — SLOVENSKA TOPO-NOMASTIKA

Pri nas je že več let živel žalostno samotarsko življenje 63-letni Aleksander Tomšič. Prebival je sam v skromnem stanovanju. Družina se je razšla.

V ponedeljek ga je prišel obiskat sin Dragotin.

Ko je stopil v spalno sobo je našel očeta mrtvega pod posteljo pri zidu. Revnega samotarja je najbrže obšla nenadna slabost, da ni utegnil poklicati sosedo na pomoč. Smrt je nastopila najbrže pred več dnevi, kar bo šele ugotovila preiskava.

V Sovodnjah je žalostno tudi dejstvo, da ustrezna oblastva še sedaj ovirajo poimenovanje nekaterih ulic po naših zaslužnih možeh. Za danes le to, pravica do naše toponomastike pa še ni zamrla in se bomo zanj še borili; tudi če kakoga prenapetega fašističnega nacionalista to še tako boli.

Občinski svet je že davno sprejel tozadevni sklep in ga je tudi sporočil pokrajinski upravi. Odgovora pani nobenega. Zdi se,

da gotovim osebam pri Ustanovi za spomeniško varstvo prav nič ne diši slovenska toponomastika v naših občinah.

Prejšnji petek je o zadevi razpravljala tudi goriški pokrajinski svet.

Pa tudi to pot ni prišlo do nobenega stvarnega sklepa.

Predsednik Chientaroli je predlagal, naj bi krajevno imenoslovje prišlo v področje deželne uprave.

Po domače se temu pravi tudi »scaricarili«.

»GORIŠKI SEPTEMBER«

Goriška turistična ustanova »Pro loco« se nahaja v denarnih težavah. Kljub temu pa pripravlja peti mednarodni folkloristični zbor v »goriškem septembru« dne 6., 7. in 8. septembra.

Sodelovanje je prijavilo že štirideset skupin iz raznih evropskih držav. Vse prireditve bodo v dolini Korna pod Ljudskim vrtom. Višek pa bo predstavljala pestra folkloristična povorka po glavnih mestnih ulicah.

V dneh od 4. do 6. septembra se bo sestel tudi mednarodni kongres o ljudski umetnosti in starožitnostih.

STALNI SLOVENSKI PROFESORJI

V soboto je bil objavljen seznam slovenskih profesorjev, ki so na podlagi zakona št. 477 vključeni v seznam stalnih za nedoločen čas.

Ti so na nižji šoli: Emil Devetak, Leopold Devetak, Venceslav Devetak, Neža Kocjančič, Danilo Rustja, Marija Vittori, Alfonz Korsič, Vladimir Klanjšček, Maja Morini.

Na višji srednji šoli: Milko Rener, Katja Faganel, Stanko Bratina, Majda Korsič, Branko Ferlat, Lučka Komac, Lojzka Devetak.

Za strokovne šole: Vitomira Vesel, Sergij Dilica.

SOCIALISTIČNO VODSTVO

Italijanska socialistična stranka v Gorici je imela prejšnji teden več sestankov z razgovori o reorganizaciji na razdelitve goriške občine v rajone.

Na sporedu so bile tudi volitve novega vodstva mestne sekcije.

V odbor je bilo izvoljenih petnajst članov, med temi tudi Slovenca Štefan Bukovec in Marko Waltritsch. Ta je bil izbran tudi za političnega tajnika.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Ciril Zlobec: »Preveč ali premalo revij?«

V julijski številki »Sodobnosti« je objavil pesnik Ciril Zlobec glosa »Preveč ali premalo revij?«, v kateri odgovarja na govorice, da je kulturnih revij na Slovenskem preveč, zato naj bi se nekatere ukinitile in združile z drugimi, tako bi imele tiste, ki bi ostale, večjo naklado, več sodelavcev, boljše uredništvo in več podpore, in predvsem: »tako maloštevilni narod, kot smo Slovenci, pa toliko revij!«

Ciril Zlobec odgovarja: »Res je: naklada slovenskih literarnih revij je majhna, pa vendar (z izjemo Svetinovitih romanov) višja od naklade slovenskih uspešnic, tako leposlovnih kot znanstvenih, večkrat celo višja od poljudnoznanstvenih.

In navsezadnje, tudi v preteklosti (še pred »televizijsko« civilizacijo) naklada slovenskih revij ni bila višja, pa tudi v svetu: so prav imenitne revije — tudi z mednarodno odmevnostjo — ki pa se ne morejo pohvaliti z visokimi nakladami,

res je: krog naročnikov kljub vsemu tudi relativno ni širok, pa vendar, če sklepamo iz izkušenj, nobena ukinitve ali odprtje te ali one revije v preteklosti ni navrgla novih naročnikov obstoječim revijam, nasprotno — morda čudna logika, ki bi jo kazalo raziskati — sleher na takšna poteza je pomenila složen upad naročnikov,

res je: očarljiva je misel, da bi se z manjšim številom revij, kar pomeni zmanjšano možnost objavljanja, poostriili vrednostni kriteriji, vendar je resnica na nasprotnem bregu: manjša možnost publiciranja zmanjšuje tekmovalnega duha, možnost soočenja, možnost uveljavitve pomembnih ustvarjalcev, ki v literaturi pravi-

loma niso vnaprej dani, temveč je njihova rast marsikdaj in v marsičem odvisna tudi od splošnega ozračja, od splošne dinamike kulturnega življenja, saj iz mrtvila feniksi le poredkoma in samo izjemoma vzletajo narodu v veselje in potomcem v ponos...«

V glosi je tako rečeno: »...Materialni položaj slovenskih literarnih in njim podobnih revij je že nekaj časa naravnost alarmanten, ker vse revije po vrsti so na robu svoje materialne eksistence, vse so v zadnjih dveh letih skrcile obseg, povečale naročnino, sodelavci prejema honorarje izpred desetih let, toda tekma s časom je neizprosna, industrijski del proizvodnje golta subvencijsko pomoč in samo v nerazumljivi logiki kulturnega življenja pri nas, v preteklosti in zdajšnjosti, je iskati razlago, kako da kulturne revije na Slovenskem »kljub vsemu« še eksistirajo...«

—o—

DVOJEZIČNA KNJIGA O KOROŠKIH SLOVENCIH

Na pultu v Tržaški knjigarni se je pojavila rdeče vezana dvojezična, nemško-slovenska knjiga »Slovenci na Koroškem — Die Slowenen in Kärnten«. Uredil jo je dr. Avgust Malle, vsebuje pa kratke razprave, ki zgoščeno in v obeh jezikih obravnavajo akutne probleme koroških Slovencev. Avtorji prispevkov so mladi koroški intelektualci Zdravko Velik, Avgust Brumnik (oba študenta prava na Dunaju), Teodor Domej, študent slavistike in zgodovine, in dr. Avgust Malle. Na knjigo, ki je bila natisnjena na Koroškem, in ji je dodanih več zemljevidov, opozarjamo našo javnost.

KNJIŽICE ZA MODERNE PESIMISTE IN OBUPANCE

Z občudovanja vredno vztrajnostjo izhajajo znane »Knjižice«, ki hočejo vsaj za silo nadomestiti versko literaturo v Sloveniji ali pa doseči tudi tiste, ki ne berejo radi knjig ali nimajo denarja, da bi jih kupovali. Svoj čas so izhajale Knjižice, kot znano, pri nas na Tržaškem, izdajali so jih salezijanci v Marijanišču na Opčinah. Zdaj pa je njihovo uredništvo na Rakovniku v Ljubljani.

Zadnji čas je izšla kot št. 54 (toliko knjižic je že izšlo). »Svetoletna sprava«, ki jo je napisal dr. Janez Jenko. V njej poudarja pomen svetega leta za spravo z Bogom in navezuje na spravi dan vsako sedmo leto po Mojzesovi postavi. Napisana je živahno, vedro in prikupno. Veliko bi morala pomeniti tistim, ki jih gnjavita pesimizem in nihilizem, in takim, ki so se nehote oddaljili od Boga. Sprava z Bogom je vir novega optimizma.

POKOJ, KI NE BO POKOJ

Kot smo slišali, odhaja prof. Boris Pahor v pokoj. A samo kot profesor. Kajti prepričani smo, da »v pokoju« ne bo počival, ampak se še bolj posvetil pisanju tistega, kar ga žge v duši in kar bi rad povedal naši in vsej slovenski javnosti, bodisi preko »Zaliva«, bodisi preko kake nove knjige.

—o—

V seriji Pesniški listi, ki izhajajo, kot znano, v Trstu, bo izšla v kratkem tudi zbirka pesmi Edvarda Kocbeka.

V zamudi z izhajanjem je revija »Prostor in čas«.

Kot smo zvedeli, je v tisku zbornik predavanj z lanskimi študijskih dni v Dragi.

Svetlana Makarovič

Odštevanka

Rdeče češnje rada jem,
črne pa še rajši,
rada grem s poti ljudem,
vsako leto rajši,
so na pragu stali,
so češnje preštevali:
te so moje, te so tvoje, te so pa njegove.

Rada gledam rdeči mak,
pa črnega še rajši,
rada imam meglo in mrak,
vsako leto rajši,
so na pragu stali,
življenja preštevali:
ta so moja, ta so tvoja, ta so pa njegova.

Rada pojem pesmice,
psujem pa še rajši,
rada tudi kar molčim,
vsako leto rajši,
so na pragu stali,
mrličje preštevali:
ti so moji, ti so tvoji, ti so pa njegovi.

Iz zbirke »Vojskin čas« v Pesniških listih, v kateri je dala Svetlana Makarovič starodavnim slovenskim mitičnim likom pretresljiv nov pomen in aktualnost ter vlila stari metriki in ritmu ljudski balad novo, doživljeno, sodobno vsebino.

Dvajsetletnica Slovenske kulturne akcije

Slovenska kulturna akcija v Buenos Airesu obhaja svojo dvajsetletnico. V življenje so jo priklicali kot pobudniki in organizatorji Lado Lenček CB, prof. Geržinič, časnikar Ruda Jurčec, kritik dr. Tine Debeljak, umetniški zgodovinar Marijan Marolt, dr. Ignacij Lenček, pisatelj Zorko Simčič, glasbenik Julij Savelli, kipar Franc Ahčin, gledališki igravec Marijan Willenpart, pesnik France Papež in še drugi. Ob svoji dvajsetletnici je naslovlila na vso slovensko javnost poziv, naj se spomni z jubilejnim mečenskim denarnim darom, da bi lahko tudi z naprejš opravljal svoje kulturne naloge in ohranjevala jezik, kulturo ter narodno zavest Slovencev v tujini. Akcija izdaja revijo »Meddobje«, ki izide v štirih zvezkih na leto, po več knjig na leto, prireja kulturne večere s predavanji in diskusijami, gledališke predstave (njen gledališki odsek je uprizoril nedavno »Pilatovo ženo« Alojza Rebule v Jeločnikovi režiji), razstave in drugo. Mesečno izdaja kulturni vestnik »Glas Slovenske kulturne akcije«. Zadnja, junijsko-julijska številka je posvečena prav temu jubileju. Iz članka »Pred dvajsetimi leti«, ki ga je napisal France Papež, njegov urednik, povzemamo tale zanimiv odlomek o tem, kako je bilo pri ustanavljanju Akcije:

»Ustvarjalci so bili sredi dejavnega nemira. Proti večeru smo se zbrali na robu

mesta (Buenos Airesa) pod nizkimi sivozelelenimi borovci, nedaleč od obrežja. Govoril je Ruda... Med kamni in v pesku se je pekla ovčatina, pili smo črnino iz starih mehov in nato, ko so se že zapirale rumene opuncije v grušču položenega brega, so postali umetniki, misleci in igralci zgovorni, oglasila se je pesem, najprej zategla, enoglasna in senčna, nato živahna in ognjena. So trenutki, ko je zdomstvo skrivnostno lepo in globoko.

Zadeva akcije se je rodila in dozorela iz notranjega teženja po komunikaciji, kot porok pravega rezevanja, kot struktura naše transcendentalne naravnosti v slovenstvo. Zagovor proti obsedenosti in praznovanju — okorelosti duha.

Šel sem k morju, ki se je svetlikalo ob vzhajajočem mesecu in šumelo v svoji večni enovitosti. Bil sem notranje potešen, zadovoljen. Čez čas smo bili spet vsi okrog ognja, ki smo ga zakurili v lahni globini južne noči. Bilo je tostrano domače. Napisali smo, devetkrat obremenjeni, a bogovi so bili z nami. Govoril je Tine, za njim Ruda; igralec si je nadel svojo neizogibno masko in preskakujoč iz vloge v vlogo ustvarjal človeška razmerja med člani...«

Za dvajsetletnico njenega delovanja voščimo tudi tržaški in goriški Slovenci Slovenski kulturni akciji še mnogo plodov in uspehov.

Sodobno kmetijstvo

Kako pomagati kmetijstvu v goratih področjih

O tem vprašanju že dolgo razpravljajo v raznih evropskih deželah, kar je rodilo določene uspehe zlasti pri oblikovanju splošne in posebej kmetijske politike za gorata in hribovska področja in v okviru EGS. Smernice, ki jih daje EGS mora vsaka država (in v okviru držav vsaka dežela, ki ima taka področja) prirediti svojim razmeram. To je že storila Francija, Italija pa še ne. So pa dežele, kot npr. lombardska, ki so v tej smeri pripravile temeljite študije z namenom, da sprejmejo nato zadevne ukrepe v prid goratih in hribovitih področij. Študija, ki jo je pripravila lombardska dežela je po svoji resnosti in temeljitosti vredna, da se z njo seznanimo поблиže, saj obravnava problem, ki od blizu zadeva posredno tudi področja, kjer prebivajo Slovenci. Spogibanja in sklepi te študije utegnejo zato postati zanimivi tudi za nas.

Študija, ki jo je pripravila lombardska dežela

Raziskave o kmetijstvu v goratih in hribovitih področjih so v lombardski deželi tako zastavili, da so raziskovalce razdelili v pet skupin, ki so obravnavali sledeča vprašanja:

— kmetijstvo in živinoreja v goratih in hribovitih področjih v okviru smernic EGS in državnega in deželnega gospodarskega načrtovanja, posebej način integracije dohodkov t.j. dopolnilnih prispevkov za dvig dohodkov hribovskega prebivalstva na osnovi smernic EGS (prva delovna skupina);

— vloga kmetijstva in gozdarstva pri varstvu tal in okolja in pri prostorski ureditvi (druga delovna skupina);

— funkcije kmetijstva v okviru socialno-gospodarskega in prostorskega načrtovanja (tretja delovna skupina);

— vloga javne posesti in skupne posesti (jursarska zemljišča) pri razvoju kmetijstva (četrti skupina);

— vloga združništva in integracije dohodkov pri razvoju kmetijstva in živinoreje v lombardskih goratih in hribovitih področjih (peta delovna skupina).

Sklepi, do katerih je prišla prva skupina, ki pa dobro predstavljajo tudi tiste ostalih skupin, zadevajo najprej počasnost pri oblikovanju italijanske politike do goratih področij, kar bo imelo negativne posledice na izvajanje smernic EGS, zlasti četrte in pete smernice. Prva delovna skupina v nadaljnjem postavlja v ospredje izkušnje Francije, ki je precej povišala uradni cenik za kmetijske gradnje, ki služi kot osnova za izračunavanje javnih prispevkov in ki je uvedla nagrade za družine, ki prebivajo v goratih in hribovitih področjih (slednjo nagrado je komisija EGS pozneje črtala iz četrte smernice), ki je nadalje uvedla posebni prispevek za gorata in hribovska področja v smislu četrte smernice EGS in ki je ukinila omejitve glede višine dopustnih stroškov pri finansiranju kmetijskih gradenj.

Bistveno je, po mnenju omenjene delovne skupine, dejstvo, da je odločilno vprašanje višine dohodkov, ki jih ima kmeto-

valčeva družina ne pa velikost posestva, kar mogoče velja v ravninskih področjih, kjer je v ospredju učinkovitost in storilnost. To spoznanje deli tudi četrta smernica EGS. Dovolj je, da dohodki iz kmetijstva krijejo 70 odst. delovnega dohodka posamezne delovne sile.

Tri vrste kmetijskih obratov

V skupih obratih naj bi družbena pomoč v goratih in hribovitih področjih v prihodnosti veljala naslednjim trem vrstam kmetijskih obratov:

— družinskim obratom, ki imajo dohodek tudi iz nekmetijskih dejavnosti;

— družinskim obratom, ki živijo samo od kmetijstva;

— združnim obratom.

Glede velikosti družinskega obrata so v okviru prej omenjene prve delovne skupine prišli do sklepa, da bi morala slednja znašati približno 15 ha, če bi hoteli razvijati na njej dovolj učinkovito in donosno kmetijsko dejavnost. Povečanje kmetijske posesti bi bilo treba doseči z dolgoročnimi posojili za širjenje kmetijske posesti. Seveda bi bilo v tem oziru najbolj primerno ustanavljati združne obrate. Preseči bi bilo treba pojmovanje, da morajo izvirati dohodki kmetijskega obrata samo iz kmetijske dejavnosti. Kmetijsko dejavnost je povsem mogoče dopolniti s turistično in obrtniško dejavnostjo.

Vr

JUGOSLOVANSKI PROTEST PROTI OMEJITVAMUVOZA MESA V EGS

Jugoslovanska delegacija pri stalni mešani italijansko-jugoslovanski komisiji je predložila protest zaradi prepovedi, ki jo je Evropska gospodarska skupnost izdala za uvoz mesa iz tretjih držav. Jugoslovanska delegacija je govorila o diskriminacijskih sklepih, ki niso v skladu z normami, ki urejajo mednarodno trgovinsko politiko. Na podlagi trgovinskega sporazuma z EGS je Jugoslavija dozaj izvažala veliko količino mesa v Italijo.

Delegacija je opozorila tudi na rastoči jugoslovanski primanjkljaj v trgovinski izmenjavi z Italijo. V prvih petih mesecih letos se je jugoslovanski uvoz iz Italije povečal za 67 odstotkov, izvoz pa se je v istem času povečal za 33 odstotkov.

Naročajte se na naš slovenski tisk in opozarjajte tudi svoje prijatelje in znance, naj se naročajo nanj! Naročajte naše liste svojim sinovom in hčeram, nečakom ali vnukom, če hočete, da bomo imeli zavedno mladino in aktivno mladino!

JUGOSLAVIJA SE POGAJA ZA UVOZ ALŽIRSKEGA METANA

Jugoslavija vodi pogajanja za nakup velikih količin alžirskega metana. Dobave naj bi se začele leta 1978. O načrtu dobav je s predstavniki alžirske državne družbe Sonatrach razpravljal generalni direktor Energoinvesta Emerik Blum. Na podlagi tega načrta naj bi Alžirija leta 1978 dobavila 150 milijonov kubičnih metrov metana, že naslednje leto pa milijardo kubičnih metrov in leta 1985 5 milijard kubičnih metrov metana. Dokončni sporazum bodo verjetno podpisali pred koncem letošnjega leta.

Potrjena škodljivost kajenja

Ameriško ministrstvo za zdravstvo je objavilo pred kratkim svoje letno poročilo, ki spet opozarja na škodljivost kajenja. Vendar ugotavlja na osnovi zdravstvenih ana-

reto med ustnicami, kot tisti, ki jo med puhoma vzamejo iz ust. Kar zadeva ženske, so ugotovili, da so tiste, ki kadijo, bolj izpostavljene nevarnosti srčne kapi kakor tiste, ki ne kadijo. Vedno bolj se množijo dokazi o nevarnosti kajenja, pravi poročilo zdravstvenega ministrstva. Dozaj je v Združenih državah že na milijone ljudi opustilo kajenje, a mnogi mladi niti začeli niso, po zaslugi takih opozoril.

—o—

IDEAL JE POVSOD »EDINOST« ZA VSAKO CENO

Predsednik Kenije Jomo Kenyatta je s sklepom, ki je stopil takoj v veljavo, odločil, da je odslej jezik »suwakili« edini uradni in »narodni« jezik v Keniji. Dozaj je bila angleščina uradni jezik, ker ni bilo skupnega državnega jezika. Zdaj bodo morale vse oblasti s parlamentom vred poslovati samo v swahilščini. To je umeten, trgovski jezik, ki je nastal v vzhodni Afriki pod arabskim vplivom v dobi približno od leta 1000 po Kr. do prihoda Portugalcev v začetku 16. stoletja ter predstavlja mešanico raznih jezikov. Razume ga okrog 40 milijonov ljudi. Kenyatta hoče s tem nedvomno obiti problem plemen in jezikovnih manjšin, ki težijo po politični in jezikovni enakopravnosti v državi. Tudi njemu verjetno lebdi pred očmi »ideal«, da bi ustvaril enotni kenijski narod.

MAJHEN NASVET MATURANTOM...

Fantje in dekleta, ki ste te dni dokončali ali končujete maturo, ne dajte se zapeljati utilitaristični miselnosti, da bi šli študirat na univerzo le tiste stroke, ki obetajo dober zaslužek, ne glede na to, kam vas v resnici vleče... Odločite se za tisto, za kar čutite veselje in talent. V taki stroki boste veliko več dosegli, v njej boste ustvarjalni in srečnejši. Denar ni vse in razen tega morda ravno v tisti stroki, za katero bi se odločili iz koristiljubja, ne boste doživeli talih uspehov in zaslužili toliko denarja, kot si mislite. Najboljši strokovnjak je tisti, ki ljubi svoj poklic, ker odgovarja njegovim sposobnostim in nagnjenjem.

liz, da je kajenje cigar in pipe manj škodljivo od kajenja cigaret. Bolj se izpostavljajo nevarnosti kroničnega bronhitisa tisti, ki obdrže med enim in drugim puhom ciga-

MAC COYEVO PLEME

JACK LONDON

12

Možje so se obotavljale obračali in tisti, ki so bili že razvezali viseče vrvi, so jih spet zavezovali. Potem so se drug za drugim počasi in v zadregi oddaljili.

Mac Coy je žarel od otroškega veselja, ko je lezel s strehe kabine. Nobene komplikacije ni bilo, niti ne nobene nevarnosti komplikacij, ker tem ni bilo mesta v blaženem svetu, v katerem je on živel.

»Hipnotizirali ste jih,« mu je potihem rekel gospod König in se režal.

»Ti fantje so dobri,« se je glasilo odgovor. »Dobrega srca so. Doživeli so težke ure in trdo delali ter bodo še naprej trdo delali do konca.«

Gospod König ni imel časa, da bi odgovoril. Njegov glas je že donel povelja, mornarji so skakali sem in tja in jih izvrševali, in »Pirenees« se je počasi obračala, dokler ni gledal kljun v smeri Makema.

Veter je bil zelo šibak in ob sončnem zahodu je skoraj popolnoma ponehal. Vročina je bila neznosna in tako na prvem kot na zadnjem delu ladje so se zaman trudili, da niso zaspali. Krov je bil pretopen, da bi se lahko stegnili po njem, in strupene pare, ki so vdirale skozi špranje, so plavale kot zli duhovi nad ladjo ter nenadno zalile nozdrvi ali usta, da so možje kihali in kašljali. Zvezde so leno migale na temnem nebesnem oboku in polna luna, ki je vzhajala na vzhodu, je ošinila s svojo svetlobo nešteto dimnih vijug, trakov in tančic, ki so se kopicili in spet izginjali nad krovom, nad ladijsko ograjo, ob jamborih in jadrih.

»Povejte mi, kaj se je zgodilo z mornarji z ladje »Bounty«, potem ko so prispeli na Pitcairn? je začel kapitan Davenport in si

Če hočete, da bo naš zamejski slovenski tisk dober in zanimiv, dopisujte vanj v obliki »pisem bravcev« ali v kakršnikoli obliki. Tisk bo tem zanimivejši, čimveč mnenj bo odražal in čim več dopisov bo prinašal. Naš tisk ni samo stvar urednikov, ampak vseh zamejskih Slovencev.

—o—

Ni izobraženec, kdor nikoli ne izrazi svojih misli in svojega mnenja o javnih zadevah s kakim dopisom v našem slovenskem tisku. Pravi izobraženec čuti potrebo, da seznani s svojimi mislimi in idejami druge, posebno preko tiska.

ribal oči, ki so ga skelele. »V zgodbi, ki sem jo bral, je bilo rečeno, da so zažgali »Bounty« in da so jih našli šele čez mnogo let. A kaj se je zgodilo do takrat? Vedno me je mikalo to zvedeti. To so bili ljudje z glavo v zanki. Med njimi je bilo tudi nekaj domačinov. Pa tudi ženske. Položaj je bil torej tak, da je moral povzročiti komplikacije že vse od začetka.«

»Zares je prišlo do komplikacij,« je odgovoril Mac Coy. »Bili so hudobni ljudje. Kar kmalu so se stopili za ženske. Eden izmed

upornikov, Williams, je izgubil ženo. Vse ženske so bile Tahitčanke. Williamsova žena je padla s pečine, ko je iskala jajca morskih ptic. Tedaj je on vzel ženo enemu izmed domačinov. Zaradi tega so se vsi domačini hudo razjezili in so ubili skoro vse upornike. Potem so tisti uporniki, ki so se rešili, ubili vse domačine. Ženske so jim pomagale. In domačini so se pobijali tudi med seboj. Vsakdo je koga ubil. Bili so strašni ljudje. Timitija sta ubila dva druga domačina, medtem ko sta ga prijazno česala. Poslali so ju belci. Potem so belci ubili tadva. Tulaloa je ubila v neki votlini žena, gi je hotela belca za moža. Vsi so bili zelo hudobni. Bog si je zakril obraz pred njimi. In čez dve leti so bili pomorjeni vsi domačini in tudi vsi belci, razen štirih. Ti so bili Young, John Adams, Mac Coy, ki je bil moj praded in Quintal. A tudi ta zadnji je bil hudoben človek. Nekoč je odgriznil uho ženi, samo zato, ker ni ulovila zadosti rib zanj.«

(Dalje)

TUDI OSLI...

Organizacija Združenih narodov je izdala obširen statistični pregled o življenju in stanju vseh mogočih postavk na današnjem svetu.

Celo telefonski imenik iz daljne Mongolije je naveden.

Število ljudi na svetu je navedeno za konec leta 1973, in sicer 3 milijarde 782 milijonov. V zadnjih dveh letih je zrastle za 150 milijonov.

V Aziji živi nad 57 odstotkov vsega zemeljskega prebivalstva, v Evropi 12,5 odstotka, v Afriki 9,5 odst. V latinski Ameriki 7,8 odst., v Avstraliji in Oceaniji živi 0,6 odst. zemljanov.

V Sovjetski zvezi 6,6, v Združenih državah Amerike pa 6,2 odst.

Avtomobilov in tovornjakov navaja letopis skupno nekaj nad šest milijonov.

Na koncu je navedeno tudi število konj ki jih je okoli 65 milijonov, oslov pa je naštetih 42 milijonov pa le tistih na štirih nogah.

Izdajatelj: Engelbert Besednjak nasl. • Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, štev. 157 • Odgovorni urednik: Drago Legiša • Tiska tiskarna Graphart, Trst - ulica Rossetti 14 - tel. 77-21-51

Drug razgovor s Sašo Rudolfom

Pred 14-timi dnevi smo govorili o prvih vtisih na svetovnem nogometnem prvenstvu in o medli igri italijanske reprezentance, ki je v polnem razočarala, delno pa to velja tudi za Jugoslovane, ki so v prvem delu prikazali lep, hiter in moderen nogomet, nakar so v polfinalni skupini klonili vsem trem nasprotnikom in zapet zaigrali po »jugoslovansko«, torej brez dinamike, ostrine, zagrizenosti in borbenosti.

Kje so odlike novih svetovnih prvakov?

Zahodna Nemčija si je svetovni naslov zagotovila točno po dvajsetih letih. Podobno kot leta 1954 v Švici, kjer je v finalu odpravila Madžarsko s Puskasom, Csiborjem in Hidekutijem, je tudi v Münchnu 7. julija slavila zmago nad favoriti Nizozemci, ki so prvi prešli v vodstvo. Madžari so pred dvajsetimi leti vodili celo z 2-0, nato pa klonili Nemcem, medtem ko so si Nizozemci priborili tokrat le gol prednosti, ki pa ni zadostoval za svetovni naslov. Nemška reprezentanca, ki v uvodnih tekmah nikakor ni prepričala, je v nadaljevanju zaigrala bolje, predvsem ker so reprezentanti münchenskega Bayerna prisilili zveznega trenerja Schöna, da je spremenil postavo. Stebri reprezentance so bili vratar Maier, s katerim se lahko kosa edine Poljak Tomaszewski, branilec in strelec treh golov, ki so Nemcem pripomogli do uvrstitve v finale Breitner, sloviti Beckenbauer, zveza Overath in napadalca Müller, ki se je razigral šele proti koncu prvenstva, in Hölzenbein. Ti so stebri, na katerih je gradil trener Schön svojo taktiko. K odlični tehnični pripravi gre dodati še zagrizenost in borbenost vseh igralcev, ki se od prve do zadnje minute borijo za vsako žogo.

Kako so reporterji spremljali nogometne dogodke?

Takoj moramo ugotoviti, da so nemški organizatorji tokrat predvsem favorizirali televizijo, tako da bi lahko deseto nogometno prvenstvo

označili za televizijsko prvenstvo. Za mali ekran so poskrbeli v vseh podrobnostih, medtem ko je bila organizacija za ostale dopisnike in reporterje dokaj nepopolna. Radijske zveze so se vse prevečkrat prekinjale, nekaterih prenosov in povezav pa sploh ni bilo moč organizirati in to kljub izredno visokim stroškom za radijske linije. Ker so bile razdalje med mesti precejšnje, so narastli tudi stroški za radijske povezave. Stroške pa so računali od Frankfurta, kjer je bila centrala, do stadiona. Vsaka minuta radijske povezave je stala po eno marko za vsak kilometer oddaljenosti od Frankfurta. Če je bila tekma na primer v Münchnu, tedaj je bilo treba plačati preko 430 mark za vsako minuto oddaje. Tudi tisk je imel precej težav.

Način radijskega reportiranja se od države do države zelo razlikuje. Nemški komentatorji so izredno mirni, zgleda skoraj, da ne navijajo za lastno reprezentanco in da jih dogodki na igrišču ne vžgejo. Pravo nasprotje so Argentinci, ki z mikrofonom v roki kričijo in se navdušujejo. Tako smo lahko kronometrirali argentinskega reporterja na tekmi z Italijo, ki je za besedo »gol« pri argentinskem zadetku porabil skoraj deset sekund. Če bi to napisali, tedaj bi nastala beseda z vsaj 40-imi oji. Duška je dal tudi pri zadetku, ko so Italijani izenačili. Tedaj je zakričal v mikrofoni: Mala suerte por l'Argentina, goleazo italiano. Za naše razmere je dokaj nenavadno poročanje tudi brazilskih komentatorjev. Njihove reportaže so namreč v celoti prepletene z reklamo, ki jih reporter po svoje prikuje dogodkom na igrišču. Brazilskega kronista smo slišali, kako je na tekmi z Jugoslavijo takole komentiral počasni ritem brazilskih igralcev: »Naši so se ustavili na sredini polja, zgleda kot da bi Rivelino potreboval osvežitve, ki mu jo najbolje nudi ledeno mrzla Coca Cola, Jaizzinho pa je medtem postal z žogo pri nogah, tudi on si bo odpočil in morda prižgal cigareto Mercedes, katero vam tudi mi priporočamo.